

друго на свѣта. Нему се паднали мъртвитѣ и за това вадялѣ той душитѣ на хората.

Вълчитѣ празници — 10 до 15 ноември. Празднуват се, за да не правятъ вълчитѣ пакости на хората. Праздникътъ се започва съ това, че турятъ въ пещъта помета, ожега и лопатата, та запущватъ следъ това вратата на пещъта; женитѣ отиватъ задъ вратата на кошаритѣ и тамъ зашиватъ преднята и задна поли на дрехитѣ си; това се правяло, за да се били запущвали и зашивали устата на вълка. Оборотѣ презъ това време не се риняли, мъжетѣ не се решатъ, а женитѣ не захващали никаква работа. Има жени, които не отварятъ ножици презъ тѣзъ дене, за да се не отваряли и устата на вълчитѣ. Нѣкои отиватъ и до тамъ, че не рѣжатъ хлѣбъ съ ножче, което се отклопва; прибиратъ и заключватъ ножици, ножчета и всичко онова, което се заклопва и отклопва, за да не би нѣкой да си послужи съ тѣхъ. Всичко това се прави, за да не би и вълчитѣ да си отклопватъ устата, та да давятъ добитѣка. Около огъня и задъ вратата лепятъ калъ, за да се залепаля и очитѣ на вълка, та да не можалъ да вижда овцетѣ.

На нѣкои мѣста вълчитѣ празници ги наричатъ „Звѣринъ день“, а послѣдния день отъ тѣхъ, който се счита за най-лошъ — „Куцуланъ“, въ паметъ на нѣкакъвъ си куцъ вълкъ, който правилъ най-много пакости.

Св. Мина — 11 ноември, е първиятъ день отъ тъй нареченитѣ *мратинци*, които траятъ три дена, а на мѣста и цѣла недѣля. Това е празника на кокошкитѣ, празнуванъ, за да не ги хваща кокошата болестъ *мратинякъ*. Жертва на празненството бива най-голѣмия, хубавъ и младъ пѣтелъ, когото закалатъ и изяждатъ, а перушината му употребяватъ отпосле за цѣръ.

Втория день отъ мратинцитѣ се празнува за да не ги хващаль хората бодежъ по снагата.

Св. Катерина — 24 ноември. Рано сутринъта, още въ зори, момитѣ или младитѣ невѣсти отиватъ за прѣсна вода, специално за случая (непочената), мѣсятъ съ нея пити, които опичатъ въ подници. Тия пити мажатъ съ медъ или рачелъ, покриватъ съ кърпа и изнасятъ да раздаватъ по пжтя. Още когато мѣсятъ пититѣ, отдѣлятъ малко отъ тѣстото и опичатъ отъ него малко питорче — кравайче, което тоже намазватъ съ медъ и го турятъ